

॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ इतिशांतिपर्वणिमो० नै० भा० सप्ताशीत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २८७ ॥ ॥ ३ ॥ रुद्रेणापिहंतुमशक्यस्तस्यजठरेपियोनजोर्णोयश्चांबायाःपुत्रत्वंगत्स्तादृशस्यापिसंगदोषादूर्ध्वगतिःप्रतिबद्धाकिमुतान्येषामितिमत्वाभीतोराजापुनःसर्वसंगदोषघस्मरंश्रेयःकितत्कारणंचकिंकर्मेतिपृच्छति अतःपरमिति ॥ १ ॥ २ ॥ अभ्यर्हितत्वात्प्रथमंश्रेयःकारणंकर्मेवाहपराशरगोतयाऽत्रेति ॥ ३ ॥ प्रतिपत्तव्यंज्ञातव्यंनत्वनुष्ठातव्यं क्रियासाध्यस्यश्रेयसोनित्यत्वापत्तेः तथाचप्रयोगः यत्कृतकंतदनित्यंकार्यत्वाद्दृढवदिति श्रुतिश्च तद्यथेहकर्मजितोलोकःक्षीयतएवमेवामुत्रपुण्यजितोलोकःक्षीयतइति ॥ ४ ॥ सर्वेषांवर्णाश्रमाणांधर्माणांविधानमाचारस्तद्वित् ॥ ५ ॥ ६ ॥ धर्मस्यलक्षणमाह धर्मेति कर्मविधिर्यजेतजुहुयाद्द्यादित्यादिःसएवधर्मः एतेनचोदनालक्षणोर्थोधर्मइत्युक्तंभव

ततःप्रीतोभवोदेव्याःप्रहसंश्वेदमब्रवीत् ॥ गच्छत्वेषयथाकाममितिराजन्पुनःपुनः ॥ ३६ ॥ ततःप्रणम्यवरदंदेवदेवीमुमांतथा ॥ उशनाप्रापतद्धीमान्नातिमिष्टांमहामुनिः ॥ ३७ ॥ एतत्तेकथितंतातभार्गवस्यमहात्मनः ॥ चरितंभरतश्रेष्ठयन्मांत्वंपरिपृच्छसि ॥ ३८ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति० मोक्ष० भवभार्गवसमागर्मेसप्ताशीत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २८७ ॥ (२८६) ॥ ३ ॥ युधिष्ठिरउवाच अतःपरमहाबाहोयच्छ्रेयस्तद्वर्वाहिमे ॥ नतप्याम्यमृतस्येवचसस्तेपितामह ॥ १ ॥ किंकर्मपुरुषःरुत्वाशुभंपुरुषसत्तम ॥ श्रेयःपरमवाप्नोतिप्रेत्यचेहचतद्दद ॥ २ ॥ भीष्मउवाच अत्रतेवर्तयिष्यामियथापूर्वमहायशाः ॥ पराशरंमहात्मानंप्रच्छजनकोनृपः ॥ ३ ॥ किंश्रेयःसर्वभूतानामस्मिँल्लोकेपरत्रच ॥ यद्भवेत्यतिपत्तव्यंतद्भवान्ब्रवीतुमे ॥ ४ ॥ ततःसतपसायुक्तःसर्वधर्मविधानवित् ॥ नृपायानुग्रहमनामुनिर्वाक्यमथाब्रवीत् ॥ ५ ॥ पराशरउवाच धर्मएवकृतःश्रेयानिहलोकेपरत्रच ॥ तस्माद्विपरमंनास्तियथाप्रादुर्भनोषिणः ॥ ६ ॥ प्रतिपद्यनरोधर्मस्वर्गलोकेमहीयते ॥ धर्मात्मकःकर्मविधिर्देहिनानृपसत्तम ॥ ७ ॥ तस्मिन्नाश्रमिणःसंतःस्वकर्माणीहकुर्वते ॥ ८ ॥ चतुर्विधाहिलोकेस्मिन्यात्रातातविधीयते ॥ मर्त्यायत्रावतिष्ठंतेसाचकामात्प्रवर्तते ॥ ९ ॥ सुकृतासुकृतंकर्मनिषेव्यविविधैःक्रमैः ॥ दशार्थप्रविभक्तानांभूतानांबहुधागतिः ॥ १० ॥

ति चोदनेति क्रियायाःप्रवर्तकंचनयजेतेत्यादिइदमेवधर्मप्रमाणंच ॥ ७ ॥ तस्मिन्धर्मेआश्रमिणःसंतस्तन्निष्ठाःकुर्वते विधीलेद् ॥ ८ ॥ कर्मपेक्षितंविनार्जनंकथंस्यादित्यतआह चतुर्विधेति यात्राजीविकाब्राह्मणस्यप्रतिपहोराजन्यस्यकरादानवैश्यस्यकृष्यादिशूद्रस्यश्रुतिवेतनमितिचतुर्विधा ॥ ९ ॥ सुकृतासुकृतंपुण्यपापंनिषेव्यवृत्तिमिच्छतां दशानामर्थंपंचभूतानितेषुप्रविभक्तानांविभज्यस्थितानापंचत्वंप्राप्तानांभूतानांप्राणिनांदस्यनुरुपाचतुर्विधापिअर्वांतरतारतस्याद्बहुविधागतिःश्रूयते पापिनांतियंकंपुण्यवतांस्वर्गस्तयोःसाम्येमानुषत्वंतत्स्वज्ञानेनोच्छेदेमुक्तिरिति ॥ १० ॥